

10 października 2024

Świętokrzyski skarb - 60 lat od odkrycia

60 lat temu po raz pierwszy eksplorowana była jedna z najciekawszych w Polsce, wapienna jaskinia krasowa, nazwana później Jaskinią Raj. Jej odkrywcami byli uczniowie technikum geologicznego, prowadzący wakacyjne praktyki koło Chęciny, Zbigniew Bochajewski oraz Wojciech Grabski. Z okazji jubileuszu, Fundacja "Łysogóry" zorganizowała konferencję popularno-naukową, poświęconą historii jaskini, prowadzonym badaniom, ich znaczeniu dla promocji regionu świętokrzyskiego i zrównoważonej turystyki oraz wiedzy o prehistorii tych terenów. W sesji wzięła udział Anita Koniusz członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, prezes Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Świętokrzyskiego oraz radny Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego, dyrektor Biura Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Świętokrzyskiego Marcin Piętaś i radny Sejmiku Gerard Pedrycz.

Gdyby nie przypadek, nikt ze współczesnych nie dowiedziałby się o prawdziwym świętokrzyskim skarbie, czyli położonej w niewielkiej odległości od Chęcín niezwyklej, poziomej wapiennej jaskini krasowej z wyjątkowo pięknymi, doskonale zachowanymi naciekami – stalagmitami, stalaktytami, stalagnatami. Odkrywcami tego miejsca byli wówczas nastoletni uczniowie krakowskiego technikum geologicznego Zbigniew Bochajewski i Wojciech Grabski. Odkrywczy Jaskini Raj wzięli udział w dzisiejszej konferencji, wspominając historię swojego pierwszego zetknięcia się z niezwyklej formacją.

Historię badań naukowych, prowadzonych w jaskini, sposoby ochrony tego niezwyklej miejsca i warunki udostępniania obiektu dla zwiedzających przedstawił Tymoteusz Wróblewski – emerytowany pracownik Państwowego Instytutu Geologicznego Oddział Świętokrzyski. Przypomnimy, Jaskinia Raj uznana została za rezerwat przyrody nieożywionej i stanowisko archeologiczne. Z tego też powodu, oraz dla bezpieczeństwa turystów, ściśle ustalone są nieprzekraczalne limity osób odwiedzających, które pozwalają na utrzymanie odpowiedniej temperatury i wilgotności wewnątrz, wejście wyłącznie z przewodnikiem, ograniczenie wieku osób zwiedzających.

Podczas konferencji o świętokrzyskich jaskiniach, odkrytych w pasmach Gór Świętokrzyskich, ich znaczeniu dla prowadzonych badań naukowych mówili również dr hab. inż. Jan Urban – geolog, geomorfolog z Instytutu Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk, Andrzej Kasza ze Speleoklubu Świętokrzyskiego oraz Katarzyna Ochman z Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt Polskiej Akademii Nauk w Krakowie.

Jaskinia Raj to nie tylko niezwyklej dziedzictwo geologiczne, ale też dowód na życie w naszym regionie ludzi neandertalskich około 50 tysięcy lat temu. O znaleziskach antropologicznych i archeologicznych mówili, goszczący w Kielcach dr hab. Małgorzata Kot – archeolog oraz dr hab. Claudio Berto – paleontolog reprezentujący Wydział Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego. Temat odnalezionych szczątków prazwierząt, m.in. mamuta, nosorożca włochatego, niedźwiedzia jaskiniowego, które prawdopodobnie w jaskini szukały schronienia przed polującymi neandertalczykami, poruszy dr Andrzej Boczarowski – naukowiec, grafik i muzeolog.

Konferencja była również okazją do dyskusji o znaczeniu Jaskini Raj i podobnych obiektów dla współcześnie rozumianej, zrównoważonej turystyki i promowania naszego regionu w Polsce i za granicą.

Galeria zdjęć

